

חנוכה

מאי חנוכה?

החתם סופר(מנהגי חת"ס זצ"ל פ"ט אות א'), הזהיר בחנוכה להתאמץ בלימוד התורה"ק יותר מבשאר הימים, והקפיד מאד על זה שמבלים ימים האלו בהבלי שחוק, כי אמר שעצת יצר הרע הוא להפריע את העם מעבודת ה' ומתלמוד תורה בימי החנוכה, אשר תיקנו לנו חז"ל להודות ולהלל, והלימוד הוא עניין גדול בימים אלו, כי אז נמסרו סודות התורה למשה רבינו ע"ה.

וכתב השל"ה הקדוש תוכחת מוסר לחנוכה, שיחשוב האדם שעיקרו נתקן להודות להלל ולהודות להש"י על כי היוונים חשבו לבטל תורה ומצוות. א"כ הימים הקדושים האלה ראויים ביותר להתמדת התורה מבשאר הימים כי ת"ת כנגד כולם. ובעונותינו הרבים רוב העולם נוהגים בהם ביטול תורה והולכים אחר ההבל, ומה שרבותינו הקדמונים פסקו ישיבה בימים ההם, עשו בשביל הנערים שיחזרו ויחזרו על תלמודם מה שלמדו שיהיה שגור בפיהם.

חיזוק לכך ואף יתירה מזאת אנו מוצאים במה שהוסיפו חז"ל את 'המהדרין מן המהדרין' שבנר חנוכה, שהרי הגמרא (שבת כא:) אומרת מצות חנוכה נר איש וביתו, והמהדרין נר לכל אחד ואחד, והמהדרין מן המהדרין וכו' בית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך.

וכאן שואל '**הבני יששכר**' מדוע דווקא : במצוה זו הוסיפו חז"ל : "והמהדרין מן המהדרין" מה שלא הוסיפו בשום מצוה?

ומפרש בזה פשט נפלא: דהנה ידוע שנר חנוכה רומז על אור התורה כדכתיב: "נר מצוה ותורה אור". וזוהי המצוה להדליקם בחנוכה לזכר הנצחון על היוונים שמטרת גזרותיהם היתה 'להשכיחם תורתך'. והנה, חכמת התורה אינה כשאר החכמות, שבשאר החכמות כששומע אדם איזה מושכל מחכם אחד ונתפס הדבר בשכלו, שוב אין מן הצורך לו לחזור עליו כי לא יתווסף לו שום חידוש בדבר יותר ממה שלמד. מה שאין כן דברי תורה, אם שמע איזה מושכל מרבו, אם יחזור על לימודו ויתבונן בו שוב, אזי יתווסף באותו לימוד אור חדש והשכלה נוספת (עיין זוהר בראשית קצב), כי דברי תורה 'חיות הנה' ומולידות בכל פעם אותיות וטעמים חדשים מתוקים מדבש ונופת צופים. וזהו שאמרו חז"ל:

"מצות חנוכה" - אור התורה,

"נר איש וביתו" - יוצאין התלמידים חובת לימוד התורה על ידי שמיעתם מרבים, מדין שומע כעונה, כשם שבנר חנוכה יוצאין על ידי שאחד מדליק לכולם.

אמנם, **"המהדרין"** - כאשר הם 'מהדרים' וחוזרים על לימודם בפה,

אזי **"נר לכל אחד ואחד"** - מתווסף אור חדש והשכלה נוספת לכל אחד בפני עצמו.

"והמהדרין מן המהדרין" - וכל כמה שהם חוזרים על לימודם עוד ועוד,

"מוסיפים והולכים" - מולידים כל פעם אותיות וטעמים חדשים עמוקים עד למאד מה שלא השיגו בפעמים הקודמות...

חנוכה